

ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «МЕНЕДЖМЕНТ»

Підприємницька компетентність керівників є ключовою у сучасному економічному середовищі. Спрощена модель менеджера передбачає органічне сполучення якостей, які пов'язані з творчим пошуком та реалізацією бізнес-ідей, і якостей, що формують упорядкований бізнес-простір. Завдання роботи з ідеями завжди передує роботі з формування організації.

Підприємницьку компетентність розглядають як особистісну якість, здібність, модель поведінки, необхідні для успішного вирішення певних бізнес-завдань та досягнення високих результатів у підприємницькій діяльності. Можна стверджувати, що підприємницька компетентність пов'язана зі спроможністю володіти засобами, які дають особі можливість ефективно організувати особисту та колективну підприємницьку діяльність. Наявність підприємницької компетентності дає змогу особистості знаходити та застосовувати оптимальне поєднання ресурсів у процесі виробництва, створювати і впроваджувати в економічне життя суспільства інновації, йти на певний ризик, необхідний для виконання поставленої мети. Успіх підприємницької діяльності пов'язаний із самоорганізованістю, діловими та особистісними якостями підприємця, ефективністю управління бізнесом.

Важливими є лідерські якості, вміння розв'язувати конфліктні ситуації, приймати рішення в умовах невизначеності, працювати у команді, стимулювати й мотивувати зусилля працівників, створювати організаційні структури. Підприємницька компетентність передбачає здатність співвідносити власні економічні інтереси й потреби з наявними матеріальними, трудовими, природними й екологічними ресурсами, інтересами й потребами інших людей та суспільства, застосовувати технології моніторингу ресурсів та забезпечення стійкого розвитку.

У Європейській довідковій системі (Key Competences for Lifelong Learning. A European Reference Framework) підприємницька компетентність трактується як здатність особистості втілювати ідеї у сферу економічного життя, як інтегрована якість, що базується на

креативності, творчості, інноваційності, здатності до ризику, а також спроможності планувати та організовувати підприємницьку діяльність.

Таким чином, підприємницька компетентність є інтегрованою якістю особистості, яка проявляється у мотивованій здатності до творчого пошуку, реалізації нових ідей та дає змогу вирішувати різноманітні проблеми у повсякденному, професійному, соціальному житті.

Формування підприємницької компетентності студентів, що навчаються за спеціальністю «Менеджмент», здійснюється впродовж всього періоду навчання шляхом викладання фахових дисциплін та проходження різних видів практик. На перших курсах студенти отримують теоретичні знання щодо умов, чинників та особливостей формування підприємницьких ідей у торгівлі, ресторанному і готельному господарстві, туризмі та зовнішньоекономічній діяльності. В подальшому, проходячи практику і вивчаючи дисципліни більш вузького фахового спрямування, студенти розглядають і вивчають питання формування бізнес-ідей більш глибоко, але обмежуючись окремими аспектами дослідження та сферою діяльності. Підсумковим етапом стає виконання дипломної роботи, яка має синтетичний характер і акумулює всі знання і навички, отримані впродовж навчання. Такий підхід реалізації організаційного циклу від аналізу до синтезу є логічним і таким, що відображає системний характер не тільки ведення бізнесу, але й формування знань.

Важливим під час формування підприємницької компетентності студентів є дисципліни, які націлені на розкриття механізму формування та ролі особистості. В рамках дисциплін «Психологія», «Професійна психологія», «Самоменеджмент» майбутні підприємці звертають увагу на особистісні перешкоди і можливості розкриття творчого потенціалу, методи подолання бар'єрів особистісного характеру, перспективи розвитку лідерських якостей тощо.

Для повноцінного формування підприємницької компетентності актуальним завданням залишається посилення зв'язку між навчальним процесом, науковими дослідженнями та підприємницькою діяльністю. В цьому напрямі використовуються такі можливості, як залучення студентів до науково-дослідної роботи в межах бюджетних і госпдогвірних тем, їх участь у роботі наукових гуртків, виконання наукових робіт для участі у регіональних та всеукраїнських конкурсах, участь у конкурсах дипломних робіт. Такі заходи мотивують майбутнього підприємця і, в цілому, активують зусилля з формування підприємницької компетентності.